

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce **P. J.**, zast. opatrovníkem Mgr. Anetou Bendovou, advokátkou se sídlem S.K. Neumanna 725, 500 02 Hradec králové, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11.3. 2009, č. X, o částečný invalidní důchod, t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím shora uvedeným zamítla Česká správa sociálního zabezpečení v Praze žádost žalobce o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 43 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění. V odůvodnění odkázala na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Náchodě (dále jen OSSZ) ze dne 18.2. 2009, dle kterého žalobce není částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 25% a nesplňuje tak zákonnou podmínku částečné invalidity dle § 44 zák. č. 155/1995 Sb., v platném znění, tj. pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33%.

-2-

Včas podanou žalobou žalobce napadl rozhodnutí žalované a domáhal se jeho přezkoumání. Nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu, odkázal na lékařské zprávy praktického a očního lékaře a zprávu z psychiatrické léčebny. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

Usnesením ze dne 8.1. 2010, č.j. 32 Cad 22/2009-29, které nabylo právní moci dne 18.1. 2010, byl žalobci z důvodu neznámého pobytu ustanoven opatrovník pro řízení.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

V přezkumném řízení provedl soud důkaz z lékařské dokumentace OSSZ v Náchodě posudkem lékaře ze dne 18.2. 2009, v němž je v diagnostickém souhrnu uvedeno, že u žalobce byla na základě výsledků lékařských vyšetření zjištěna tato onemocnění: syndrom nitrooční hypertenze, hypermetropie (dalekozrakost) oboustranně, amblyopie (tupožrakost) vlevo a smíšená porucha osobnosti. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce označil lékař OSSZ syndrom nitrooční hypertenze bez významnějšího omezení zrakové funkce. Míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovil podle kapitoly VII, oddílu A, položky 12, písm. a) přílohy č. 2 vyhl.č. 284/1995 Sb. (tj. smyslové orgány, zrak, stavy po nitroočních operacích, stavy po implantaci čočky, ustálené formy bez omezení zrakových funkcí) na 15%. Pro ostatní zdravotní postižení (poruchu osobnosti) tuto míru zvýšil dle § 6 odst. 4 cit. vyhlášky o 10%, konečná míra poklesu tak činí 25%. V posudkovém výroku uvedl, že žalobce není plně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., není ani částečně invalidní dle § 44 odst. 1 nebo 2 stejného zákona.

Na žádost krajského soudu byl ve věci dne 24.9. 2009 vypracován posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR s pracovištěm v Hradci Králové (dále také jen PK), která označila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce rovněž syndrom nitrooční hypertenze, avšak procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila podle kapitoly VII, oddílu A, položky 11.1., písm. a) přílohy č. 2 vyhl. č. 284/1995 Sb. (tj. jiné poruchy a nemoci oka, lehké ustálené formy bez omezení funkce oka) na 15% s odůvodněním, že horní hranice byla zvolena pro rozsah postižení při základní diagnóze a ostatní posudkově významné skutečnosti. Pro užití § 6 odst. 4 vyhlášky nebyl shledán posudkový důvod. V posudkovém výroku uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí zdravotní stav žalobce neodpovídal žádnému stupni invalidity.

Jednání soudu dne 18.2. 2010 bylo odročeno na neurčito za účelem vyžádání doplňujícího posudku od PK s pracovištěm v Hradci Králové k odstranění nedostatků v dosavadním posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce dle příslušných

ustanovení přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. Žádost o doplňující soud odůvodnil poukazem na skutečnost, že za rozhodující zdravotní postižení byl jak lékařem OSSZ, tak i PK shodně označen syndrom nitrooční hypertenze. Míru poklesu schopnosti soustavné výtěčné činnosti stanovil lékař OSSZ dle kapitoly VII, oddílu A, položky 12, písm. a) přílohy č. 2 cit. vyhlášky, ač položka 12 představuje stavy po nitroočních operacích, stavy po implantaci čočky, přičemž u písmena a) je uvedena pevná hodnota 10%. Lékař OSSZ však uvedl 15%, což nemá oporu v uvedeném ustanovení, stejně tak jako zařazení pod stav po nitrooční operaci, když u žalobce se jedná o nitrooční hypertenzi. PK ve svém posudku ze dne 24.9. 2009 zařadila syndrom nitrooční hypertenze dle kapitoly VII, oddílu A, položky 11.1., písm. a) přílohy č. 2 cit. vyhlášky a míru poklesu stanovila na horní hranici 15%, ačkoliv položka 11. – *jiné poruchy a nemoci oka* se dále člení na 11.1.- lehké, ustálené formy bez omezení funkce oka, kde je míra poklesu v rozmezí 5-15%, ale nečlení se dále na písmena. Teprve až následující položky 11.2 a 11.3 se člení na písm. a), b). Soud současně PK požádal i o podrobnější zhodnocení psychického postižení a jeho vlivu, resp. podílu na stanovení konečné míry poklesu schopnosti soustavné výtěčné činnosti.

PK ve svém doplňujícím posudku ze dne 11.3. 2010 označila posouzení provedené lékařem OSSZ dne 18.2. 2009 za posudkový omyl, neboť z dostupných odborných vyšetření žalobce nebyl zjištěn stav po nitrooční operaci ani nebyla provedena implantace čočky. PK zhodnotila duševní onemocnění žalobce jako lehké, odpovídající postižení uvedenému v kap. V, položce 5, písm. a) přílohy č. 2 cit. vyhlášky a míře poklesu 10%. Závěrem PK uvedla, že setrvává na svém posudkovém zhodnocení a jeho odůvodnění ze dne 24.9. 2009.

Vzhledem k tomu, že PK neodstranila pochybnost ohledně správného posouzení a zařazení očního onemocnění a jednoznačného stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a správného zařazení tohoto postižení dle přílohy č. 2 cit. vyhlášky včetně stanovení konečné míry poklesu schopnosti soustavné výtěčné činnosti, požádal soud PK s pracovištěm v Hradci Králové o další doplňující posudek k odstranění pochybností výše uvedených.

PK ve svém dalším doplňujícím posudku ze dne 8.4. 2010 uvedla, že v prvoposudku ze dne 24.9. 2009 došlo k administrativní chybě. Upřesnila, že procentní míru poklesu schopnosti soustavné výtěčné činnosti stanovuje podle kap. VII, odd. A, pol. 11.1, přílohy č. 2 cit. vyhlášky na 15%. V ostatním posouzení zdravotního stavu a stanovení míry poklesu setrvává na svém posudku ze dne 24.9. 2009 a 11.3. 2010.

Při dalším jednání soudu dne 6.5. 2010 opatrovnice žalobce namítala, že v dosavadním posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce se kumulovaly chyby, které je potřeba odstranit znaleckým posudkem. Namítla rovněž, že ve zdravotní dokumentaci žalobce sice nejsou zprávy o tom, že by došlo k oční operaci, ale tato skutečnost nebyla ani vyvrácena. Poukázala i na skutečnost, že lékař OSSZ navrhoval navýšení horní hranice o 10% pro psychické postižení a jedině znalecký posudek může veškeré dosavadní pochybnosti odstranit. Soud rozhodl doplnit

důkazní řízení o další posouzení zdravotního stavu žalobce a za tím účelem požádal PK s pracovištěm v Praze o tzv. revizní posudek.

PK s pracovištěm v Praze ve svém posudku ze dne 23.6. 2010 zhodnotila zdravotní stav žalobce na podkladě spisové dokumentace OSSZ, zdravotní dokumentace od ošetřujícího praktického lékaře a odborných lékařských nálezů v nich obsažených. V posudkovém zhodnocení PK uvedla, že žalobce je sledován a léčen pro zvýšený nitrooční tlak, který je nejvýznamnějším rizikovým faktorem při vzniku glaukomu (zeleného zákalu). U žalobce nebylo verifikováno postižení zrakového nervu ani glaukomové postižení, přičemž nelze dopředu určit, zda daná osoba bude v budoucnu trpět glaukomem či nikoliv. U žalobce byly dle očního nálezu ze dne 14.10. 2008 zjištěny vyšší hodnoty nitroočního tlaku, zhoršení zrakových funkcí bylo korigováno brýlemi a jednalo se o lehkou slabozrakost na lepším oku a střední slabozrakost na horším oku. K psychickému postižení PK s odkazem na propouštěcí zprávu z psychiatrické léčebny v Havlíčkově Brodě (8.11. -17.12.2008) uvedla, že žalobce byl léčen pro dekompenzaci smíšené poruchy osobnosti. Hospitalizace byla krátkodobá, jednorázová a vedla ke stabilizaci zdravotního stavu. Nejednalo se o závažnou psychickou poruchu, která by bránila výkonu soustavného zaměstnání. Po vyhodnocení lékařských nálezů určila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce zrakové postižení, a to zvýšení nitroočního tlaku a zhoršení zrakových funkcí lehkého stupně, které dovolovalo vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila podle kapitoly VII, oddílu A, položky 11.1., přílohy č. 2 cit. vyhlášky na 15%. Horní hranici procentního rozmezí 5-15% zvolila vzhledem k rozsahu postižení při základním zdravotním postižení i vzhledem k ostatním posudkově významným skutečnostem. PK dále odůvodnila, že zrakové postižení nehodnotila dle položky 11.2 nebo dle jiné položky, neboť pro takové hodnocení neschválila lékařské nálezy. Pro užití § 6 odst. 4 cit. vyhlášky neshledala další posudkový důvod. V posudkovém výroku PK uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce plně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., nebyl ani částečně invalidní dle § 44 odst. 1 nebo 2 stejného zákona. Nešlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 33%, nešlo o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav mu značně neztěžoval obecné životní podmínky.

Opatrovnice žalobce při jednání uvedla, že si je vědoma toho, že stěžejním důkazem pro posouzení dané věci je posudek PK s pracovištěm v Praze. Z procesní opatrnosti jí však nezbyvá než na podané žalobě trvat, proto navrhl, aby jí soud vyhověl. Na nákladech zastoupení požadovala přiznání odměny za 4 úkony (příprava a převzetí zastoupení, třikrát zastoupení při jednání) a 4 režijní paušály.

Pověřená pracovnice žalované s odkazem na provedené důkazy navrhl zamítnutí žaloby, náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle ustanovení § 43 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění, má pojištěnec nárok na částečný invalidní důchod, jestliže se stal částečně invalidním a) a získal potřebnou dobu pojištění, nebo b) následkem pracovního úrazu.

Podle § 44 odst. 1 téhož zákona je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33%. Dle odstavce 2 je pojištěnec částečně invalidní též tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky.

Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Pro přezkumné soudní řízení je k takovému posouzení povolána ze zákona Posudková komise MPSV ČR (§ 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). V projednávaném případě zdravotní stav žalobce hodnotily dvě posudkové komise.

Soud nemá odborné medicínské znalosti pro závěr o stupni invalidity žalobce, a proto vycházel při svém rozhodování z výše uvedených posudků. Podmínkou pro přiznání invalidního důchodu je dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Podle ustanovení § 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, v platném znění, je pro stanovení procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti nutné určit zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je-li těchto zdravotních postižení více, jednotlivé hodnoty poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se nesčítají, v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení, a to se zřetelem k závažnosti ostatních zdravotních postižení.

V projednávané věci soud své konečné rozhodnutí opírá o posudek PK s pracovištěm v Praze ze dne 23.6. 2010. V řízení sice bylo shodnými posudkovými závěry všech posudkových orgánů prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí zdravotní stav žalobce neodpovídal žádnému stupni invalidity, ale teprve PK s pracovištěm v Praze odstranila veškeré pochybnosti a omyly, kterých se při posouzení zdravotního stavu žalobce dopustily předchozí posudkové orgány, jak je podrobně popsáno výše. PK s pracovištěm v Praze zhodnotila jak zrakové, tak i psychické postižení u žalobce, stanovila rozhodující příčinu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a tuto správně zařadila podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., a řádně odůvodnila svůj posudkový závěr i stanovenou konečnou míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Soudu proto nezbylo než konstatovat, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, neboť žalobce k datu jeho vydání nesplňoval podmínky pro přiznání částečného invalidního

důchodu dle § 43 zákona č. 155/1995 SB., v platném znění, protože nebyl částečně invalidní podle ustanovení § 44 odst. 1 nebo 2 cit. zákona. Soud proto s odkazem na ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a správnímu orgánu toto právo nenáleží dle odst. 2 tohoto ustanovení.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 5. srpna 2010

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně

